

A sztrájkoktól megerősödnek a szakszervezetek

A taglétszámot stabilizálja, a szimpátiát pedig jelentősen megnöveli egy kemény szakszervezeti fellépés – állítják az érdekvédők. A legutóbbi üzemi tanácsi választásokon is kitűnt, hogy népszerűbbek az erősebb érdekvédelemre képes szakszervezetek.

Mind gyakrabban vetnek be kemény érdekvédelem eszközöket a béralkuk során a szakszervezetek. A sztrájkhelyzet, a különböző demonstrációk után stabilizálódik, nemritkán növekszik az akciók meghirdető szervezetek taglétszáma, az irántuk megnyilvánuló szimpátia – hangsúlyozta **Borsik János**, az elsősorban közüzemek dolgozóit tömörítő Autonóm Szakszervezeti Szövetség társelnöke. A vasútnál többször is sikeres sztrájkot szervező Mozdonyvezetők Szakszervezetének ügyvezető alelnökéként azt tapasztalta, hogy a sztrájk – függetlenül attól, hogy kudarcos vagy eredményes végződött-e – erősíti az akcióban részt vevők összetartozás-érzését is. A tárgyalások kimenetelére is hatással vannak a nyomtatékosító eszközök, karakterisztikusabbá teszik az álláspontokat. A szakszervezeteknek világosan meg kell fogalmazniuk, hogy milyen követelés érdekében lépnek fel, ez a munkatartókat is markáns álláspont képviselőre készíti.

A közszférában a pedagógusok, az egészségügyiek, a közgyűjteményiek által kilátásba helyezett sztrájkkészültség, a fegyveres és rendvédelmi szerveknél dolgozók demonstrációi ugyancsak nö-

velik a szakszervezet presztízsét, állítják az érintettek. **Michalkó Péter**, a Szakszervezetek Együttműködési Fórumának alelnöke szerint ehhez az is hozzájárul, hogy az akciók szervezői nemcsak szervezetük tagjait, hanem a szerveződéssel terület valamennyi dolgozóját megkérdezik arról, hogy csatlakoznak-e a demonstrálókhoz. Az öt éve még csupán hateres taglétszámú Belügyi Dolgozók Szakszervezete például ma már több mint tízezer tagot tömörít.

Hasonló tapasztalatokról számolt be **Kónya Péter**, a Fegyveres és Rendvédelmi Dolgozók Érdekvédelmi Szövetségének elnöke is. Elmondta: a tagság azt igényli, hogy radikalizálódjanak, ugyanakkor fogjanak össze a szakszervezetek. Az utóbbi években megszervezett demonstrációk ahhoz a felismeréshez vezettek, hogy az egyéni akciók nem hoznak megfelelő eredményt. Az utóbbi években ezért mind keményebben lépnek fel érdekeikért a fegyveres és rendvédelmi testületeknél működő érdekvédelmi szervezetek. Hatásukra egyebek között a Honvédszakszervezet tagsága is gyarapodott: 1995-ös megalakulása óta mintegy tízszeresére nőtt a létszáma. Az utcai demonstrációk e területen sem rontják meg alapvetően a béralkukban részt vevők, az érdekvédők és a szakmai vezetők kapcsolatát – állítja **Kónya**. Szerinte a partnerek tisztában vannak azzal, hogy a problémák alapvetően nem helyben, hanem kormány szintű döntéssel oldhatók meg.

Kun J. Erzsébet

Csodatévők mély illegalitásában

A vártnál kevesebben kérik működési engedélyt

Már ezernél is több természetgyógyász szerzett vizsgabizonyítványt középfokon, igaz, némely szakokon a jelentkezők fele elbukik. Az orvosok felsőfokú vizsgáztatása megtorpant, az egyetem az új miniszterre vár. A vártnál jóval kevesebben kérték működési engedélyt a tisztiorvosi szolgálatól.

Már több mint ezren szereztek középfokú szakképesítést az alternatív medicina kormányrendeletben engedélyezett szakágaiban – tudtuk meg **Vízvári Lászlótól**, az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Intézet főigazgatójától. A szakember elmondta, némely szakokon, például a bioenergetikán a jelentkezők fele elvérzik a vizsgán, míg a reflexológusoknál alig tíz százalékuk nem sikerül vennie az akadályt. Az orvosok felsőfokú alternatív szakképesítése viszont még el sem indult, mert az egyetem és a szakképzési intézet is a miniszterre vár. A tárca vezetőjének feladata ugyanis kijelölni a vizsgabizottságok elnökeit és tagjait az alkalmasság talált öten pályázóból, ám ez még nem történt meg. Igaz, néhány felsőoktatási intézményben, mint a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetemen, már évek óta folyik képzés és vizsga például akupunktúrából. Az alternatív gyógyászok tevékenységét szabályozó kormányrendelet egyik kidolgozója, **dr.**

Tamasi József orvos-termesztetgyógyász elmondta: lezárult a konvencionális orvoslás helyzetét feltérképező, 13 európai országban folyó vizsgálat. Megállapította, hogy a magyar megoldás a legjobbak között van, mert az alulképzettek és sarkatlanok felől a szakorvosokhoz tereli az alternatív praxist, ami a biztonság garanciája a betegeknek.

A tisztiorvosi szolgálatok tapasztalata szerint a vártnál jóval kevesebben kérik működési engedélyt. A tisztiorvosi szolgálat fővárosi intézetéhez csupán tízes nagyságrendben fordultak kérelmezők, s a kerületi főorvosokat sem ostromolják a jelentkezők – tudtuk meg **dr. Sándor Szabolcstól**, a jogi osztály vezetőjétől. Az elmúlt évben alig egy-két bejelentés érkezett, amit vagy a működési engedély megvonása, vagy ha ilyen nincs, akkor szabálysértési eljárás követhet. Ez azonban nem a tisztiorvosi hatóság feladata.

A hétköznapi tapasztalat is azt mutatja, hogy megcsappant a gyógyítók hirdetéscímek száma, a korábban „praktizálók” mostanában életmód-tanácsadóra vagy a betegségek megelőzésének oktatására

kérnek engedélyt. Az sincs kizárva, hogy a csodagyógyászok mély illegalitásban végzik a tevékenységüket, tudva, hogy a tisztiorvosi szolgálatnak sem nyomozó apparátusa, sem felhatalmazása nincs a megkeresésükre. Az egyik országszerte ismert és több megyében feljelentett, isten erejével gyógyító csodatévő ügyében több év után tavaly ősszel született elsőfokú bírósági ítélet: csalásért kapott felfüggesztve 8 hónapot – tudtuk meg a Győr-Moson-Sopron megyei tiszti főorvostól. **Dr. Bajtay András** főorvos elmondta, a megyében is a vártnál kevesebben és főképp egészségügyi dolgozók végzik engedéllyel ezt a tevékenységet. Debrecenben alig két tucat természetgyógyász váltott ki engedélyt – tudtuk meg a városi tisztiorvostól, **dr. Laurencsik Máriától**. A szolgálatnak sajtófigyelője is van, amely a hirdetések bönészve próbálja felkutatni az illegális gyógyászokat. Az utóbbi időben a külföldi vagy más megyéből származó csodadoktorok látogatása is elmarad, s ebben a körben még a konkurenciától sem érkeznek panaszok, bejelentések.

Komornik Vera

A magyar megoldás a legjobbak között van, mert az alulképzettek és sarkatlanok felől a szakorvosokhoz tereli az alternatív praxist.

Egerben engedélyre várnak

TUDÓSÍTÓNKTÓL

A megyei tisztiorvos engedélyre várnak az egri Markhot Ferenc Kórház gyermekosztályának dolgozói. Amíg nem kapják kézhez, nem kezdődhet meg az osztály kiköltöztetése – tudta meg tudósítónk. Az engedély leghamarabb kedden készülhet el. Mint arról lapunkban hírt adtunk, tavaly vizsgálat indult annak kiderítésére,

hogy miért hunyt el a kórházi osztály nyolc nővére daganatos megbetegedésben, és mi okozta az újabb rákos megbetegedéseket. **Gógl Árpád** egészségügyi miniszter és az Egészségügyi Tudományos Tanács azt javasolta, hogy a vizsgálatok befejezéséig ürítsék ki a gyermekosztályt. Az elkövetés az, hogy az egri kórház új szárnyának harmadik emeletére költözik a gyermekosztály.

Az esztergomi híd magyar terve

Elkészült az Esztergom és Párkány közötti Duna-híd megvalósításának műszaki és pénzügyi feltételeit rögzítő tervezet. A szlovák-magyar vegyes bizottság január 21-i ülésén döntenek a hídépítés ütemtervéről, a vámkezelés helyéről – ez valószínűleg a szlovák oldalon lesz –, és véglegesítik az Európai Unióhoz benyújtandó PHARE-segélykérelmet is. Azért kell újra kérelem, mert a korábban kapott ötmillió ECU felhasználásának határideje 1997 végén lejárt. A híd tervezett költsége 1997-es áron mintegy 3,5 milliárd forint, amelyből a PHARE-támogatáson felüli összeg a két felet terheli. Egyetértés van abban, hogy a híd gyorsított ütemben 2001 elejére elkészülhet.

RÖVIDEN

Alkotmánybíróság: nyugdíjkorhatár

Az Alkotmánybíróság mai teljes ülésén megvitatta azt az indítványt, amely azt kifogásolja, hogy a köztisztviselői törvény nem rendezte a megyei, illetve fővárosi közigazgatási hivatalban dolgozók speciális helyzetét. Szerepel a napirenden az az indítvány is, amely szerint a nyugdíjkorhatár megváltoztatásával jogsérelmet szenvednek azok, akik tovább dolgoztak, és így nyugdíjuk megállapításánál csak a törvény módosítása utáni illető veszik figyelembe. (MTI)

Időközi választások Szabolcsban

Időközi polgármester-választásra készül három Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei település. Április 25-én Kántorjánosi és Komlódtótfalu, június 6-án pedig Gyügye polgárai választanak majd új önkormányzati vezetőket. Kántorjánosiban a választott faluvezető elhunyt, és azóta az alpolgármester irányítja ideiglenesen az önkormányzatot. Komlódtótfaluban és Gyügyén az október 18-i választás eredménytelenül végződött, mert a polgármesterjelöltek azonos számú voksot kaptak. (MTI)

Támogatást kér az '56-os MVSZ

Az '56-os Magyarok Világszövetsége szombati elnökségi ülésén levelet fogalmazott a kormányknak, kérve a szervezet támogatását – közölte a tanácskozás után **Ábrahám Dezső**, a szövetség szóvivője. A szervezet március végén, Budapesten tartja kongresszusát. **Bánkuty Géza** elnök felhívásában egyebek mellett arról szól, hogy az új magyar kormány megette az első lépést az 1956-os forradalom valódi hőseinek elismeréséért, miután 60 millió forinttal hatmillióra csökkentette az '56-os Intézet támogatását. „Mi, '56-os forradalmi hősök és a már 1944-45-ben is harcolók, akik nem a kommunizmus megreformálásáért, hanem annak megdöntéséért fogtunk fegyvert, örömmel és teljes egyetértéssel üdvözljük a kormány intézkedését” – szól a dokumentum. (MTI)

Német konzulátus Siófokon?

Német konzulátus megnyitását kezdeményezi a siófoki önkormányzat – tudatta **Balázs Árpád** polgármester. Az ötletet az idegenforgalmi szakemberek kedvezően fogadták, és remélik, hasonlóképpen vélekednek majd a német illetékesek is. A Balaton-parti üdülőváros szívesen adna helyet a konzulátusnak, mert így az idegenforgalomban meghatározó szerepet betöltő német turisták még jobb kiszolgálást kapnának. (MTI)

Népszavazás hulladéklakóról

Helyi népszavazást tartottak a Heves megyei Egercsehi községben. A település lakosságának arról kellett döntenie, hogy megépüljön-e a község határában egy regionális hulladéklakó. A telep 34 észak-hevesi település kommunális hulladékát fogadná be. A képviselő-testület a szakhatóság engedélyek ismeretében úgy döntött, hogy támogatja a beruházás megvalósítását, ám a határozat ellenzői aláírásgyűjtést kezdeményeztek. (MTI)

Leállnak a fővárosi buszok?

MUNKATÁRSUNKTÓL

Egyre biztosabbnak látszik, hogy péntek reggel megtartja kétórás figyelmeztető demonstrációját a Budapesti Közlekedési Vállalat csaknem ötezer járművezetője és karbantartója. A cég vezetősége és a szakszervezet bérelmelési álláspontja között az eddigi kölcsönös engedmények dacára még mindig ötszázalékos különbség van – derült ki a hét végi tárgyalássorozaton.

A péntek reggel fél öttől fél hétig tervezett figyelmeztető akció alatt a buszok egyáltalán nem közlekednek, és elképzelhető, hogy a jelentősebb villamos- és trolibuszjáratok is csak jóval ritkábban járnak majd. A mostani álláspontok szerint azonban a HÉV-szerelvények menetrendje nem változik. A sztrájkot ter-

vező, ötezer tagot képviselő Fővárosi Autóbusz Üzemek Szakszervezeti Szövetsége és a több száz villamos- és trolibuszvezetővel és karbantartóval csatlakozó Tömegközlekedési Dolgozók Független Szakszervezete legutóbb huszonegyről tizenöt százalékra módosította követelését. A cég ajánlata viszont dolgozónként és havonta 13 100 forintos fizetésemelés, ami a buszosok szerint valójában alig haladja meg a tíz százalékot, ezért ők reménytelennek tartják a békés megállapodást.

A pénteki figyelmeztető sztrájkot sikertelensége esetén követő hétfői általános munkabeszüntetés már megbénítaná a főváros tömegközlekedését, és súlyos anyagi kárt okozna az elmúlt évet amúgy is csaknem tízmilliárd forintos veszteséggel zárt BKV-nak.

Paphiánnyal küszködnek az egyházak

Karácsonykor előfordult, hogy az éjfél mise este hatkor kezdődött

A rendszerváltozás óta az egyházak nagy iramban próbálják behozni több évtizedes lemaradásukat. Az ország sok településén fogtak építkezésekre, templomok, kápolnák és zsinagógák felújítási munkálatai kezdődtek meg és fejeződtek be. A negyvenéves lemaradás azonban nem minden területen pótolható ilyen ütemben. A négy történelmi egyház mindegyike paphiánnyal küszködik, az alacsony létszám még több évig gondot okozhat számukra.

A négy történelmi egyház közül a hívők számát tekintve a legnagyobb, a katolikus építette a legtöbb új templomot az utóbbi kilenc évben: 106 épület készült el, s 35 építése a befejezéséhez közeledik. A görög katolikus egyház 1989 óta 17 templomot és nyolc kápolnát emeltetett, s további hat templom építését készítik elő.

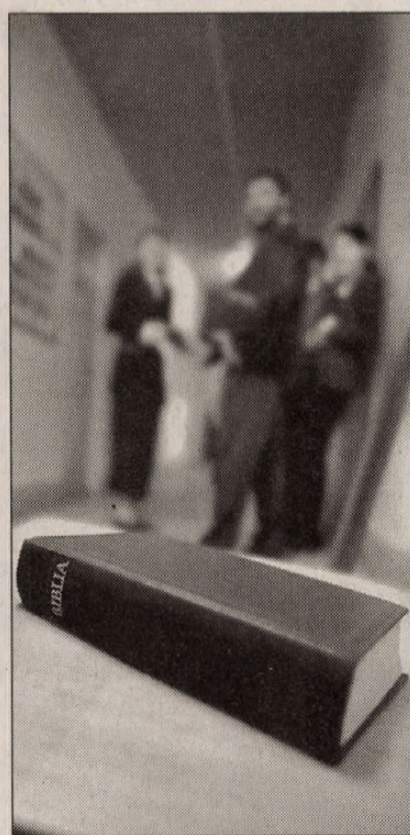
Az új templomokkal azonban nem sikerül minden lemaradást pótolni. A katolikus egyház súlyos létszámgondokkal küzd. Kevés a jelenleg szolgáló mintegy 2200 katolikus pap, s ez gyakran kényelmetlenséget okoz a közösségeknek és a papoknak. Gyakori, hogy az egy-egy plébániához tartozó öt-hat közösségben mindössze két-három pap teljesít szolgálatot. Így fordulhatott elő, hogy a karácsonyi éjfél misét egyes településeken már este hat órakor el kellett kezdeni, hogy a pap időben végig tudja járni szolgálati helyeit.

Dr. Bíró László püspök, a Központi Papnevelő Intézet rektora szerint több ezres létszámiánnyal küzd az egyház. A Pázmány Péter Hittudományi Egyetemen és a hét egyházmegyei szemináriumon ugyan az utóbbi években valamivel többen készülnek a papi hivatásra, mint az azt megelőző időszakban, ám az évente szolgálatba álló 70-80 kispap nem elegendő a hiány megszüntetéséhez. A papi szolgálat, az elkötelezett életmód nem vonzó manapság, de megfigyelhető ez az összes többi „uniformishoz kötött” hivatásnál is.

Belső megújódáson kell átesnie a társadalom egészének ahhoz, hogy a negyven éven át propagált kép – amely szerint a pap népbuító, áltudományokat terjesztő egyén – megváltozzon. A papi hivatást senkire nem lehet rákényszeríteni, a hit mindenkinben legbelül születik, ám a társadalmi törekvések segíthetik a döntést – véli a püspök.

A több mint kétfélmillió hívőt számláló református egyháznak az utóbbi kilenc évben 44 új temploma épült, s további nyolc félkészben várja befejezését. Az egyháznak jelenleg 1450 aktív és 400 nyugdíjas lelkipásztor szolgálnak az 1618 egyházközségben. Mellettük 1655 helyen van kisebb egyházi közösség. Ezek önállóvá válása mind több lelkes szolgálatát tenné indokolttá.

Tenke Sándor, a Károli Gáspár Református Egyetem rektora szerint a lelkészhiány okait egyfelől az 1950-et követő négy évtized politikájában kell keresni. Az 1980-as évek második felétől a társadalmi és politikai változások következtében már ugrásszerűen növekedett a teológiára jelentkezők száma. Ma a négy teológiai intézményben 450 lelkészjelölt tanul – annak ellenére, hogy a Pápai Református Teológiai név csak az első évfolyam működik. Ennek ellenére még évekig nem sikerül megfelelő számú lelkészt szolgáltatni bocsátaniuk. A rendszerváltozás következtében lehetőséget nyílt a nagyvárosokban és azok agglomerációs körzetében, lakótelepeken gyülekezeteket szervezniük, s az olyan tár-

Vizsgára váró református teológushallgatók

TEKNÓS MIKLÓS FELVÉTELE

sadalmi feladatok, mint a szenvedélybeteg gyógyítása vagy a börtönökben és a kórházakban lévő lelki gondozása is egyre több szakmailag felkészült lelkipásztor szolgálatát kívánja meg. A rektor szerint négy-öt év múlva érhetik el, hogy valamennyi református egyházközségnek önálló lelkipásztorra legyen.

Tinnyei István